

Święcenie koszyczków wielkanocnych w Muzeum

Jak co roku w Wielką Sobotę, przy naszym Muzeum odbyło się tradycyjne święcenie pokarmów wielkanocnych. Oprawą wydarzenia zajęły się zespoły regionalne Robcanie i Robcusie, zaś o zagórzańskich obrzędach Wielkiego Tygodnia, przy gwarze odpędzających zło drewnianych kołatek opowiedział przybyłym wiceprezes Gorczańskiego Oddziału Związku Podhalań – Kazimierz Zapała. Pokarmy święcił ks. Paweł Duźniak, proboszcz parafii św. Marii Magdaleny. Tradycja nie była by tradycją bez poświęcenia ognia, konkursu na najbardziej zagórzańskich koszyczek, poczęstunku sodrą, a finałem były prezenty w postaci pisanek darowane przybyłym przez Związek Podhalań.

Galeria wydarzenie –
<http://muzeum-orkana.pl/swiecenie-koszyczkow-wielkanocnych-08-04-23-fot-p-kuczaj/>

Wielka Sobota w Muzeum 2023

Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju serdecznie zaprasza na spędzenie Wielkiej Soboty w zabytkowym otoczeniu. W najbliższą sobotę (08.04.2023 r.) o godz. 12:00 rozpocznie się uroczystość poświęcenia pokarmów przy najcenniejszym zabytku architektonicznym naszego regionu – XVII w. drewnianym kościele pw. św. Marii Magdaleny. Oprawę regionalną uroczystości zapewni Związek Podhalań oddział Gorczański wraz z zespołami regionalnymi Robcanie i Robcusie. W trakcie spotkania odbędzie się również zwyczajowe święcenie ognia oraz poczęstunek tradycyjną zupą wielkanocną zwaną w naszym regionie *sodra*. W trakcie spotkania jury nagrodzi najbardziej tradycyjną kosołkę.

Dyrektor Muzeum
im. Władysława Orkana
w Rabce-Zdroju
zaprasza na

WIELKĄ SOBOTĘ W MUZEUM ŚWIĘCENIE POKARMÓW

która odbędzie się
dnia 08.04.2023 r. o godz. 12.00

Muzeum im. Wł.Orkana, ul.Orkana 2

Wyniki 63. Konkursu Pałm Wielkanocnych w Rabce-Zdroju

63. Konkurs Pałm Wielkanocnych przeszedł do historii jako najbardziej mokry z konkursów, bowiem kapryśna pogoda towarzyszyła konkursowi od rana. Muzeum im. Władysława Orkana pragnie podziękować przy tej okazji wszystkim uczestnikom i partnerom konkursu, dzięki którym mimo niesprzyjających warunków pogodowych udało się przeprowadzić uroczyscie i sprawnie.

O oprawę regionalną zadbało Stowarzyszenie Miłośników Kultury Ludowej wraz z działającym przy nim zespołem Majeranki. Gospodynie ze Związku Podhalan przygotowały na te okoliczność tradycyjne wypieki a marka Zagórzańskie Dziedziny zaprezentowała stroiki świąteczne, sery i miody.

Nagrody wręczyli Starosta Powiatu Nowotarskiego Krzysztof Faber i Burmistrz Miasta Rabki-Zdroju Leszek Świder oraz Dyrektor Muzeum Zbigniew Wójciak.

Jury w składzie:

- dr hab. Stanisława Trebunia-Staszek prof. UJ – **Kierownik Podyplomowego Studium Muzeologicznego UJ, przewodnicząca jury**
- Aleksandra Traczyk – adiunkt muzealnictwa, Muzeum im.

Wł. Orkana, sekretarz jury,

- Małgorzata Wójtowicz-Wierzbička – etnograf, pracownik Muzeum im. Wł. Orkana, członek jury

Po obejrzeniu 78 palm zgłoszonych do konkursu, jury postanowiło przyznać następujące nagrody i wyróżnienia:

Nagrody główne:

Za I Miejsce w Kategorii: Palma Tradycyjna Wieża Philips Tam 3205/12 OTRZYMUJE bazia nr 44 – Karina Bochnak
Za II Miejsce w Kategorii: Palma Tradycyjna Smatwatch Asin OTRZYMUJE bazia nr 46 – Maksju Bochnak
Za III Miejsce w Kategorii: Palma Tradycyjna Słuchawki bt jvc has 36 w OTRZYMUJE bazia nr 18 – Malwina Wójciak
Za I Miejsce w Kategorii: Palma Współczesna Wieża Philips Tam 3205/12 OTRZYMUJE bazia nr 63 – Ośrodek Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Rabce-Zdroju
Za II Miejsce w Kategorii: Palma Współczesna Smatwatch Asin OTRZYMUJE bazia nr 25 – Przedszkole Miejskie nr 1 w Rabce-Zdroju
Za III Miejsce w Kategorii: Palma Współczesna Słuchawki bt jvc has 36 w OTRZYMUJE bazia nr 43 – Przedszkole Loretto Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia
Za I Miejsce w Kategorii: Palma Najpiękniejsza Wieża Philips Tam 3205/12 OTRZYMUJE bazia nr 12 – Kacper Grzebień
Za II Miejsce w Kategorii: Palma Najpiękniejsza Smatwatch Asin OTRZYMUJE bazia nr 8 – Kinga i Klaudia Czyszczon
Za III Miejsce w Kategorii: Palma Najpiękniejsza Słuchawki bt jvc has 36 w OTRZYMUJE bazia nr 4 – Ksawery Kaciczak

Wyróżnienia:

Ponadto jury przyznało wyróżnienia

1. Palma nr 30 Lena Bubis
2. Palma nr 67 MDP OSP Skawa
3. Palma nr 65 Amelia Jamrozik

Dyrektor Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju postanowił przyznać wyróżnienia dodatkowe dla zespołów góralskich „Majeranki” działające przy Stowarzyszeniu Miłośników Kultury Ludowej i „Robcusie” działające przy Gorczańskim Związku Podhalan za wspólne kultywowanie wicia palm, które jest jedną z form popularyzacji niematerialnego dziedzictwa kultury regionu.

Jury pragnie serdecznie podziękować wszystkim sponsorom, którzy wsparli organizowany przez Muzeum im. Wł. Orkana w Rabce-Zdroju konkurs – najstarszą tego typu imprezę w Polsce.

Celem konkursu jest zainteresowanie i podtrzymanie tradycji związanej z cyklem obrzędowym oraz promocja regionu Zagórzańskiego.

Jury pragnie podkreślić, że podczas tegorocznej edycji konkursu palmy prezentowały wyrównany poziom artystyczny i niezależnie od wielkości, były wykonane z wielką starannością oraz dbałością o tradycję i z artystyczną finezją.

fot. Piotr Kuczaj

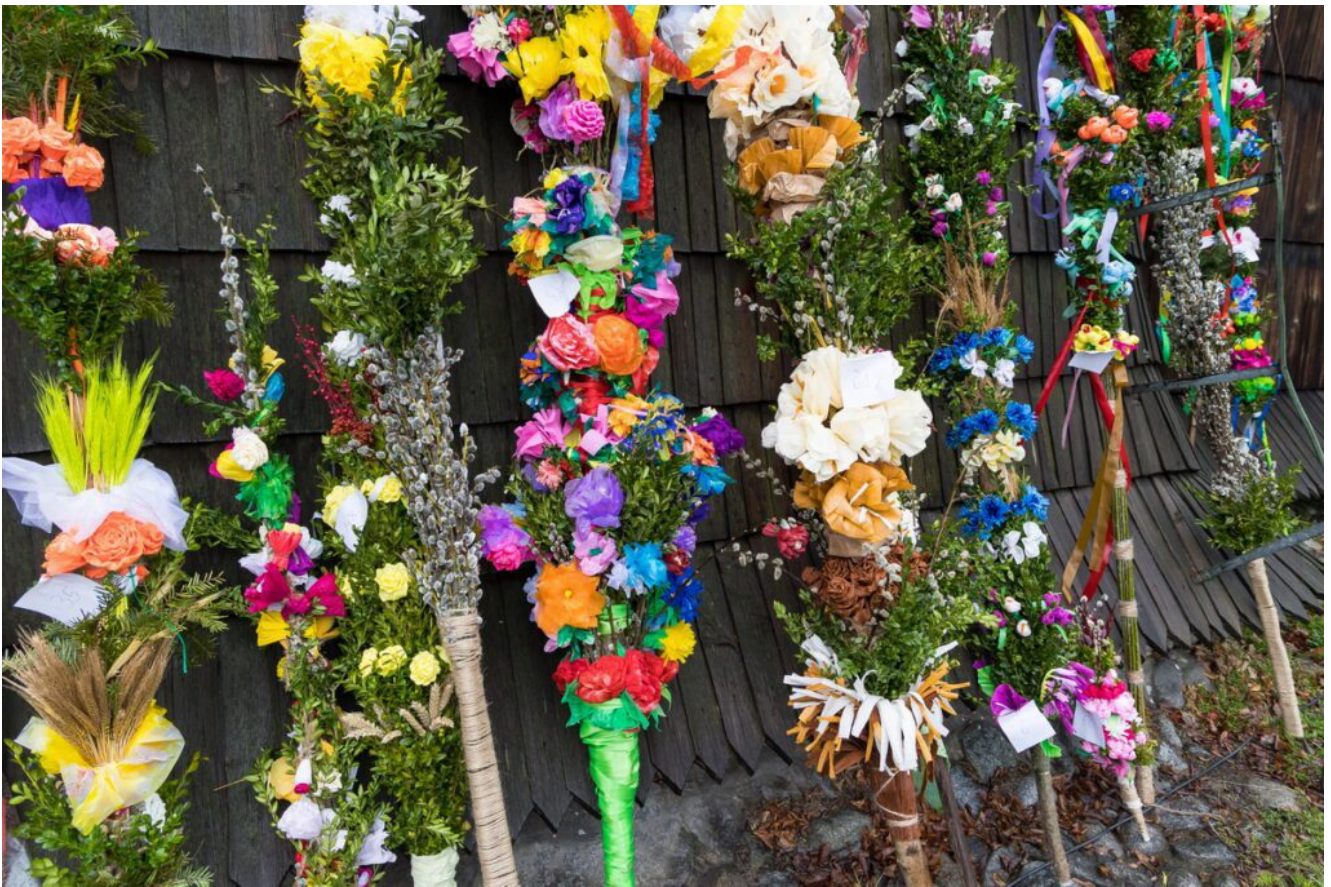

Piotr Kucraj

Sponsorzy 63. Konkursu Palm Wielkanocnych

Starostwo Powiatowe w Nowym Targu, Urząd Miejski w Rabce-Zdroju, Centrum Promocji, Kultury i Sportu, Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju, Andrzej Dubiel – Firma Dubiel Vitrum, Agnieszka i Marek Worwa – Firma Max Producent i Dystrybutor Słodyczy, Adam Pisarczyk „Organistówka-noclegi”

A i A – inicjały wizjonera

Wizja jednego człowieka, i praca, ogromna, tytaniczna praca. W taki oto sposób mógłbym zamknąć tę dostrzegalną, namacalną przestrzeń kościoła. Wypada podać imię i nazwisko, za którymi stoją dowody służby – Andrzej Antańkiewicz, to on zajął się przebudową kościoła w lata 1775-1778, to on upiększył, wzbogacił i uwznioślił wnętrze świątyni, i w finale pracy podpisał się na desce tęczowej oczywistymi literami A i A – R. P. 1565 kościół przez prześwietnego Spytka Jordana, konsekrowany przez najdostojniejszego pana Tomasza Oborskiego, biskupa laodycejskiego, sufragana krakowskiego, roku Pańskiego 1634 dnia 5 czerwca. Odnowiony całkowicie i ozdobiony ołtarzami wraz z organami i chórem przez plebana roku Pańskiego 1778. Odmalowany zaś kosztem tegoż plebana roku Pańskiego 1802. To ten zapis, który podaję za, i w tłumaczeniu Kamila Kowalczyka, i ten podpis, za którymi stoją wizualia do doświadczenia i przeżycia, dwie zaledwie litery wpisane w dziejowość i terażniejszość. Stoi do dziś konfesjonał pod chórem organowym, i tysiące wypowiedzianych w szepcie grzechów, pytań i wątpliwości odbija się od jego drewnianych ścian. Wisi do dziś ambona, z której w służbie niebiosą, i w służbie cesarstwu Austro-Węgierskiemu ksiądz Antańkiewicz wygłaszał, albo i wykrzykiwał, albo i szeptał, do zgromadzonych zapewne w lęku przed obliczem ołtarza, dziedzica, plebana góralom. Wiszą do dziś boczne rokokowe ołtarze, pełne 'zawijasów' i 'nadmierności' tamtego czasu, w złocie i w kremie, tożsame i bliźniacze. Sklepienie w błękicie, w figurach imiennych aniołów, z ich atrybutami jakby sprzed chrześcijańskich czasów. W chmurach nawy głównej wyniesienie Maryi na tron Rzeczypospolitej. Prezbiterium to polichromiczna domena Marii Magdaleny, przeto pod jej wezwaniem, ten jak i poprzedni kościół w Rabce był. Polichromia, ściany i filary, całe wnętrze Andrzej Antańkiewicz maluje sam. Sam. Trzy lata zajmuje mu nakładanie kolorów na kościelny modrzew. Wreszcie organy, jakoby dzieło odnowy wieńczące, o tam, nad głową z chórem zakupione, z aniołami na ich szczycie. Gdziebyś nie stanął w kościele, to przez jego kształt, i niewielkie rozmiary będzie je słychać

doskonale, w dodatku żadnym znakiem czasów – głośnikiem nie wzmocnione. Okalający cmentarz proboszcz Antańkiewicz ‘zlikwidował’ i przeniósł z wyroku józefińskich dekretów, przy tym gromadząc zebrane kości cieni w ossarium. Te dwie litery A i A, stojące za imieniem, i za nazwiskiem, stojące za istnieniem, za życiem jednej osoby – wizjonera i nowatora, proboszcza, za człowieka scalającego tamtą przeszłą społeczność, te dwie litery A i A na zawsze scaliły się z dowodem posługi, w podziemiach świątyni, gdyż tam, pod kamienną posadzką (też jego dzieło) Andrzej Antańkiewicz oczekuje swojego absolutu.

Obraz epitafijny Andrzeja Antańkiewicza, na tle części zbiorów malarskich muzeum.

Mateusz Kościelniak

Bibliografia:

1. Kowalczyk K., *Rabczański drzewiej, czyli 450 lat parafialnej historii*, Kraków, Instytut Teologiczny Księża Misjonarzy, 2008, ISBN 978-837216-714-9.
2. Kowalczyk K.; Moskał G.; Rapta M.; Szłaga J., *Rabka Juliana Zubrzyckiego*, Rabka-Zdrój, Wydawnictwo ‘Zachylina’, 2012, ISBN 978-83-931788-4-1.

---

63. Konkurs Pałm Wielkanocnych – zaproszenie do udziału

Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju zaprasza do udziału w corocznym konkursie palm wielkanocnych. Nasz konkurs jest jednym z najstarszych konkursów tego typu w Polsce i już w tym roku wraca do swojej tradycyjnej formuły.

Zwyczaj wykonywania palm w okolicach Rabki jest nadal bardzo powszechny. Tradycja wicia charakterystycznych bazi

przekazywany jest często z pokolenia na pokolenie.

Corocznie w Konkursie Palm Wielkanocnych bierze udział około 100 uczestników. Ta barwna impreza plenerowa przyciąga liczne grono miłośników kultury ludowej. Wpływa również na promocję tradycji i folkloru Górali Zagórzańskich.

Tegoroczna edycja odbędzie się 02.04.2023 r. o godzinie 12:00.

Obchody święta rozpoczynają się od uroczystej mszy w neogotyckim kościele pw. św. Marii Magdaleny podczas, której palmy zgodnie z tradycją zostają poświęcone. Następnie uczestnicy podążają w uroczystym korowodzie do drewnianego XVII w. kościółka siedziby naszego Muzeum gdzie w zabytkowym otoczeniu zostanie rozstrzygnięty konkurs.

Komisja konkursowa składa się ze specjalistów: etnografów, którzy oceniają palmy w kategoriach: tradycyjna, współczesna, najpiękniejsza. W ich ocenie brane jest pod uwagę użycie tradycyjnych materiałów, technikę wykonania, dekoracyjność, a także w kategorii współczesnej inwencja twórcza oraz nowatorskie ujęcie tematu.

Oprawę artystyczną imprezy zapewni zespół regionalny Majeranki działający przy Stowarzyszeniu Miłośników Kultury Ludowej, prezentujące dawne zwyczaje i obrzędy związane z Wielkanocą. Konkursowi towarzyszyć będzie kiermasz wielkanocnych przysmaków.

Program imprezy:

11:00 – uroczysta Msza w kościele pw. św. Marii Magdaleny w Rabce-Zdroju

12:00 – przejście uroczystej procesji do starego kościółka Muzeum

12:15 – rejestracja palm do konkursu

13:00 – obrady jury

Serdecznie zapraszamy!!!

MUZEUM IM. WŁ. ORKANA W RABCE - ZDROJU, ul.Orkana 2

63. KONKURS PALM WIELKANOCNYCH

02.04.2023 r., godz.12:00

Pod patronatem Starosty Powiatu Nowotarskiego i Burmistrza Rabki-Zdroju

MUZEUM
im. Władysława
ORKANA
w Rabce-Zdroju

N. Kłesik

www.muzeum-orkana.pl

patronat medialny

Formularz zgłoszeniowy i regulamin dostępne poniżej

Ferie w Muzeum 2023

Muzeum im. Władysława Orkana w Rabce-Zdroju serdecznie zapraszamy na warsztaty plastyczno-etnograficzne dla dzieci i młodzieży prezentujące góralskie tradycje. Tu poznasz życie dawnej wsi, sztukę i kulturę ludową. Oferujemy warsztaty malarstwa na szkle oraz warsztaty dawnej zabawki ludowej.

Zapraszamy grupy zorganizowane oraz uczestników indywidualnych.

Miejsce: Akademia Malarstwa na Szkle mieszcząca się w budynku biurowym Muzeum zlokalizowanym przy ulicy Sądeckiej 6.

Zajęcia dla grup zorganizowanych (do 50 osób) odbywają się od poniedziałku do piątku od 9-14.00 (obowiązują wcześniejsze zapisy)

Uczestnicy indywidualni Ferie 2023 każda środa od 11.00-12.00

Informacje pod numerem tel. 18/2676289

Cena:

Warsztaty 20 zł od osoby

Warsztaty i zwiedzanie Muzeum 30 zł od osoby

AKADEMIA MALARSTWA NA SZKLE

**Muzeum im. Władysława Orkana
w Rabce-Zdroju
zaprasza na**

**WARSZTATY PLASTYCZNE
DLA
DZIECI I MŁODZIEŻY**

**MALARSTWO NA SZKLE
DAWNA ZABAWKA LUDOWA**

**Pakiet promocyjny dla grup
warsztaty ze zwiedzaniem
przewodnik Gratis**

**INDYWIDUALNE
ŚRODA, OD GODZ. 11.00-1200
obowiązują wcześniejsze zapisy**

Biuro: ul. Sądecka 6 /34-700 Rabka - Zdrój/
tel. 18 26 76 289

biuro@muzeum-orkana.pl/

www.muzeum-orkana.pl

Muzeum - Kościółek/ul.Orkana 2

tel. 18 26 76 747

Szopki ze zbiorów Muzeum

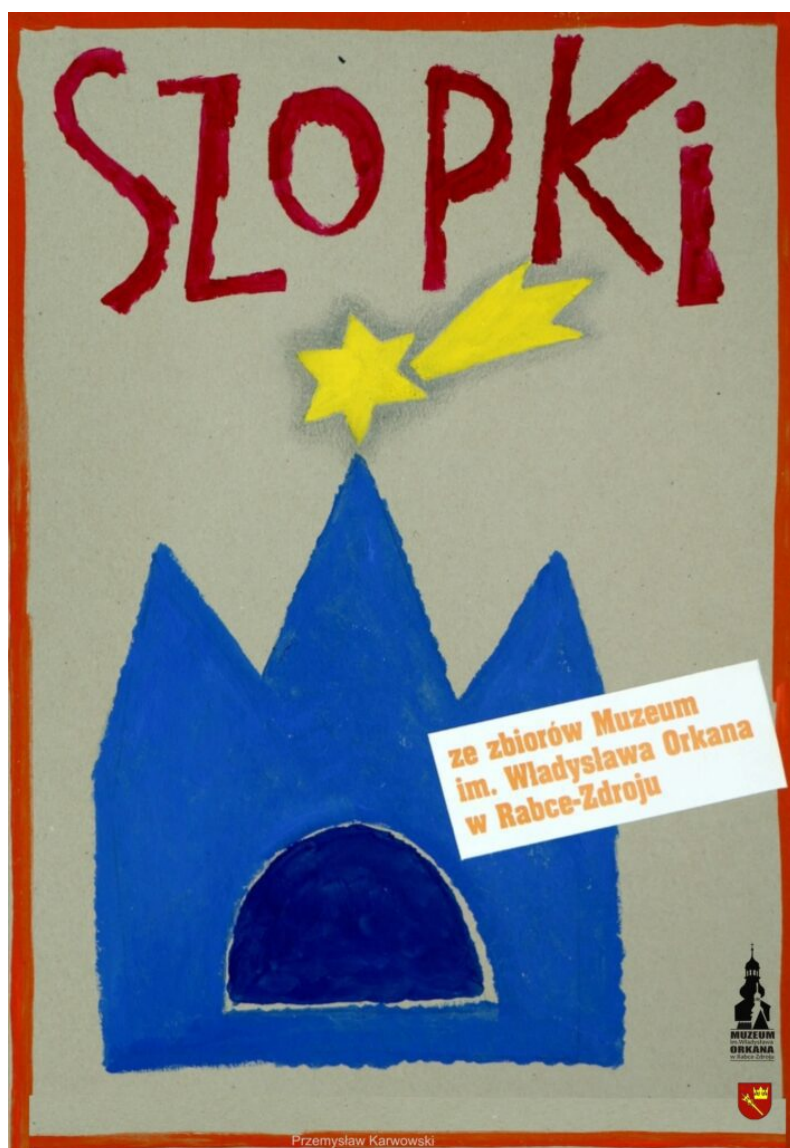
Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia Dyrektor i Pracownicy Muzeum pragną życzyć pokoju i miłości, a także wszelkiej pomyślności w nadchodzącym Nowym Roku.

Muzeum im. Władysława Orkana zaprasza do zwiedzenia wystawy czasowej prezentującej szopki kolędnicze ze zbiorów Muzeum. Stanowią one ciekawy przykład ludowej interpretacji narodzin Chrystusa. Tradycja kolędowania z szopką stanowiła ważny element obrzędowego cyklu dorocznego, wizyta kolędników zapewnić miała bowiem urodzaj i szczęście oraz dostatek odwiedzanych domowników. Przebieg przedstawienia jak i dialogi zaczerpnięte były z XVII wiecznego anonimowego utworu pt. „Dialog na święto Narodzenia Chrystusa Pana” oraz z XX wiecznego tekstu Lucjana Rydla pt. „Betlejem Polskie”. Teksty te z czasem przeniknęły na polską wieś i znalazły odzwierciedlenie w małych formach teatralnych takich jak kolędowanie z szopką kukiełkową lub Herody. Tradycyjną szopkę stanowiła scena adoracji narodzonego Jezusa, którego prócz postaci biblijnych odwiedzają liczne postaci dawnej wiejskiej codzienności, między innymi muzykanci, tańczące pary i ludzie różnych profesji: piekarz, karczmarz, szewc, stolarz składając cześć narodzonemu Mesjaszowi. Szopki prezentują bogactwo architektoniczne i zdobnicze oraz inwencję twórczą artystów pochodzących z regionu zagórzańskiego – m. in. Poręby Wielkiej, Koniny.

Wystawa czynna w godzinach otwarcia Muzeum od wtorku do niedzieli od 9:00 – 16:00.

Serdecznie zapraszamy!

XII Zaduszki Rabczańskie

Po dwuletniej przerwie serdecznie zapraszamy na XII Zaduszki Rabczańskie organizowane pod honorowym patronatem Burmistrza Rabki-Zdroju, które odbędą się 31. października 2022 o godz. 16.00 w budynku Teatru Lalek Rabcio przy ul. Orkana 3C. W tym

roku wspominać będziemy zasłużonych Rabczan śp. Marię Lechowską-Bujak, śp. Stanisława Dąbrowę-Kostkę, śp. Ewę Kramarczyk, śp. Józefa Pintschera, śp. Józefa Skawiańczyka, śp. Irenę Szubę i śp. Józefa Wójciaka

Serdecznie zapraszamy!

XII Zaduszki Rabczańskie

pod patronatem Burmistrza Rabki - Zdroju

31. X. 2022 r.

godz. 16:00

**Teatr Lalek RABCIO,
ul.Orkana 3c**

**“TYCH, KTÓRYCH ZNALIŚMY,
KOCHALIŚMY, A ODESZLI”**

Maria Lechowska-Bujak
Stanisław Dąbrowa-Kostka
Ewa Kramarczyk
Józef Pintscher
Józef Skawiańczyk
Irena Szuba
Józef Wójciak

